

Kulturno naslijeđe Bosne i Hercegovine u digitalnom svijetu

Analiza postojećeg stanja i smjernice za prevazilaženje digitalnog raskoraka sa pregledom rješenja u Evropskoj uniji i svijetu

Potreba za digitalnom transformacijom baštinskog sektora (biblioteka, arhiva i muzeja) postaje ključna za njen opstanak, jer brze promjene zahtijevaju rekonfiguraciju poslovanja kao odgovor na društvene promjene koje su rezultat promjene korisničkih očekivanja generacije rođene uz nove tehnologije.

Bitna prednost ovoga sektora je što na nivou standardizacije upravljanja građom i sadržajem postoje međuna-

rodni metapodaci i standardi (ISND, EAD, DC, CIDOC...) koji su među sobom interoperabilni, te tako postoje dobre pretpostavke za digitalnu transformaciju sektora.

U većini sektora koriste se web 2.0 tehnologije, a danas govorimo o novim inovativnim tehnologijama i njihovoj primjeni u baštinskom sektoru koje omogućuju kreiranje digitalnog izdavaštva i digitalnih biblioteka, stvaranje virtualne i proširene stvarnosti, izradu eMaterijala (digitalnih objekata učenja),

uspostavu online učenja, stvaranje Big Data, korištenje društvenih mreža, 3D tehnologija, multimedije, BlockChain tehnologija, zaštitu podataka, informacionu sigurnost i informacionu etiku.

Studija obrađuje upravo ove teme dajući, prije svega, presjek dosadašnjeg dosta složenog stanja, a zatim i smjernice kojima se treba voditi da bi digitalizacija u okviru ovog segmenta bosanskohercegovačkog društva bila što brža i lakša.

eOkvir za samoodrživo okruženje, ekologiju i energetska efikasnost u Bosni i Hercegovini

Analiza postojećeg stanja i smjernice za prevazilaženje digitalnog raskoraka sa pregledom rješenja u Evropskoj uniji i svijetu

Uticaj ljudskog djelovanja na globalni ekosistem je postao toliko ozbiljan da ugrožava sve moguće načine života za buduće generacije. Nauka može pomoći da se adresiraju najkritičniji problemi na našem planetu, kao što su klimatske promjene, gubici u biodiverzitetu, iscrpljivanje

prirodnih resursa i nedostatak energetske sigurnosti kroz osiguravanje razumljivijih informacija i razumijevanje procesa i sistema, ali i kroz razvoj tehnologija koje čovječanstvu trebaju da pomogne da se vrati na put održivosti.

Informaciono-komunikacione tehnologije (IKT) predstavljaju odgovarajuće alate koji mogu podržati istraživanja okoliša i prijenos rezultata kako onima koji donose odluke, tako i široj javnosti. Informaciona pitanja su esencijalna kada su u pitanju izazovi zaštite

okoliša. Efekti upotrebe IKT-a su svakako pozitivni, jer se vrlo jasno dokazuje kao korisni kada su u pitanju poboljšanja u korištenju materijala i energije.

Ovo, naravno, pretpostavlja čitav niz pravnih i regulatornih pitanja za one koji donose odluke, od validnosti elektronskih metoda ugovaranja i sigurnosnih rizika koji se povezuju sa njima, do brige o cyber kriminalu i mogućnosti online zaštite prava intelektualnog vlasništva. Odgovori na ta pitanja i potrebne regulative tema su ove studije.